

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ.15/2011 (2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Ιουνίου, 2011

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσαιγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση του άρθρου **30Ε(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του κανονισμού **32(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το άρθρο 30Ε(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) αναφέρει τα εξής: ***Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων διασφαλίζουν ότι οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις που μεταδίδουν συμμορφώνονται προς τις προϋποθέσεις και / ή τους περιορισμούς που αναφέρονται πιο κάτω:***

οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις

Ο **κανονισμός 32(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) αναφέρει τα εξής: ***Η προαγγελία και παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκεί στους ανήλικους, αν προβληθεί εντός οικογενειακής ζώνης.***

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομηνίας **16.5.2011**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις.

Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία **1** και **2**:

1. Στις **15.2.2011**, μεταξύ των ωρών **12:30 – 15:15**, στα πλαίσια του προγράμματος «Για Σένα» ο οργανισμός μετέδωσε συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική

ανακοίνωση ιστοσελίδας διαδικτυακού Poker και συγκεκριμένα της ιστοσελίδας Poker.gr, κατά παράβαση του άρθρου **30Ε(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, στο υπό διερεύνηση πρόγραμμα μεταδόθηκαν τα εξής:

...

Παρουσιάστρια: *Το όνομά σας έχει συνδεθεί με τον τζόγο, με το Black Jack, με το Poker και δε ξέρω και εγώ τι άλλο ...*

Τζον Τάραμας: *Και το Poker τώρα, στο **Poker.gr** όπου παίζω, μετά το Black Jack τώρα Poker.*

...

Παρουσιάστρια: *Είναι το επάγγελμά σας αυτό; Είναι αυτό που κάνετε για να ζείτε;*

Τζον Τάραμας: *Από το 1990 ζω αποκλειστικά με το Black Jack και τώρα με το Poker. Αν και έπαιξα από το 2005 στο **Poker.gr** που παίζω εγώ διότι, στο internet που λέμε, το έκανα και πιο πολύ για εκπαίδευση, τώρα παίζω και στο **Poker.gr** αλλά παίζω και στο καζίνο. Είναι η δουλειά μου, ναι!*

...

2. Στις **15.2.2011**, μεταξύ των ωρών **12:30 – 15:15**, ο οργανισμός **παρουσίασε εντός της οικογενειακής ζώνης** και με σήμανση **(Κ)** το πρόγραμμα «**Για Σένα**» το οποίο δε **στάθμιζε την αρνητική επιρροή του στους ανήλικους**, κατά παράβαση του κανονισμού **32(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, στο υπό διερεύνηση πρόγραμμα μεταδόθηκαν τα εξής:

Στην έναρξη του υπό διερεύνηση προγράμματος η παρουσιάστρια, Χριστιάνα Αριστοτέλους, αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα εξής: ... *Ένας πολύ πολύ γνωστός άνθρωπος*

έρχεται σήμερα εδώ κοντά μας. Τζον Τάραμας, ο οποίος πραγματικά είναι ο άνθρωπος ο οποίος είναι *black list* στα περισσότερα καζίνο και έρχεται σε λίγο εδώ κοντά μας να μας πει πως είναι δυνατό να κερδίζει, πως είναι δυνατό να γίνεται όλο αυτό και να του λένε και στα καζίνο ότι «κάτι κάνεις εσύ, κάτι κάνεις» και γι' αυτό και δεν τον αφήνουν να περάσει.

Στη συνέχεια στα πλαίσια ενός σύντομου βίντεο σχετικού με τον καλεσμένο προβάλλονται τραπουλόχαρτα, ένα χέρι που ποντάρει στα πλαίσια κάποιου τυχερού παιχνιδιού, φύλλα τράπουλας που αποκαλύπτονται καθώς και η εικόνα του καλεσμένου να παίζει κάποιο τυχερό παιχνίδι. Ταυτόχρονα με τις εικόνες που προβάλλονται, ο εκφωνητής του βίντεο μας πληροφορεί τα ακόλουθα: *θεωρείται παγκόσμια ένα από τα πιο δυνατά χαρτιά του τζόγου και μετά από μια πολύ πετυχημένη καριέρα στο Black Jack αποφάσισε να κάνει στροφή στο Poker. Ο Τζον Τάραμας είναι ο άνθρωπος που τίναξε τη μπάγκα στον αέρα και σήμερα βρίσκεται στη μαύρη λίστα των περισσότερων καζίνο, είτε επειδή κερδίζει ή γιατί είναι αριθμομνήμων. Το βίντεο συνοδεύεται από τον τίτλο «Τζον Τάραμας: ο άνθρωπος που «τίναξε» τα καζίνο στον αέρα!».*

Με το τέλος του βίντεο ξεκινά συνέντευξη του καλεσμένου στην οποία λέχθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

...

Παρουσιάστρια: *Το όνομά σας έχει συνδεθεί με τον τζόγο, με το Black Jack, με το Poker και δε ξέρω και εγώ τι άλλο ...*

Τζον Τάραμας: *Και το Poker τώρα, στο Poker.gr όπου παίζω, μετά το Black Jack τώρα Poker.*

...

Τζον Τάραμας: *... Από μικρή ηλικία, από τα 18 ξεκινάω να ασχολούμαι με τα τυχερά παιχνίδια.*

...

Τζον Τάραμας: *... Μετά το '80 ξεκινάω να ασχολούμαι με τις μαθηματικές στατιστικές, θεωρία πιθανοτήτων που αφορούν τα τυχερά παιχνίδια, είχα έτσι μια ... μια έφεση, μια τάση ... και να βρω έτσι ένα τρόπο να κερδίσω, να μπορέσω να καταφέρω να πετύχω κάτι που πολλοί άνθρωποι προσπαθούν αλλά είναι τόσο δύσκολο φυσικά.*

Παρουσιάστρια: Αυτός, δηλαδή, ήταν ο στόχος; Να βρείτε ένα τρόπο έτσι ώστε να κερδίσετε κάποια μέρα.

Τζον Τάραμας: Έτσι άρχισα. Πρώτα με το ΠΡΟ-ΠΟ, αναπτύσσοντας συστήματα εκεί και μετά με το καζίνο. Έτσι. Με τη ρουλέτα, με το Black Jack ... έψαχνα μέχρι που βρήκα τον τρόπο με το Black Jack τότε, τώρα ασχολούμαι, από το 2006, με το Poker επαγγελματικά ...

...

Παρουσιάστρια: Είναι το επάγγελμά σας αυτό; Είναι αυτό που κάνετε για να ζείτε;

Τζον Τάραμας: Από το 1990 ζω αποκλειστικά με το Black Jack και τώρα με το Poker. Αν και έπαιξα από το 2005 στο Poker.gr που παίζω εγώ διότι, στο internet που λέμε, το έκανα και πιο πολύ για εκπαίδευση, τώρα παίζω και στο Poker.gr αλλά παίζω και στο καζίνο. Είναι η δουλειά μου, ναι!

Ακολουθεί ένα δεύτερο βίντεο με τίτλο: «Τζον Τάραμας: ο άνθρωπος που «τίναξε» τα καζίνο στον αέρα!». Στο εν λόγω βίντεο βλέπουμε εικόνες του καλεσμένου, εικόνες από χαρτονομίσματα, τραπουλόχαρτα, μάρκες (δηλαδή τα κέρματα που χρησιμοποιούν στα τυχερά παιχνίδια) και αριθμούς. Ταυτόχρονα με τις διάφορες εικόνες, ο εκφωνητής του βίντεο μας λέει τα εξής: *όσοι ασχολούνται με το τζόγο, σίγουρα θα γνωρίζουν τα τρανταχτά ονόματα της Ελλάδας που άφησαν ιστορία. Ποιος μπορεί εξ άλλου να ξεχάσει τον περιβόητο «Nick the Greek» που πέρασε σαν σίφουνας από το Las Vegas, ο Τζον Τάραμας ανήκει χωρίς καμία αμφιβολία στην ελίτ αυτών των ταλαντούχων ανθρώπων που κατάφεραν να μετατρέψουν τη μερική απασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια σε full – time επάγγελμα. Όπως ο ίδιος ανέφερε σε συνέντευξή του, αυτούς που είχε σαν πρότυπα στο Black Jack τελικά τους ξεπέρασε. Ας πάρουμε όμως την ιστορία από την αρχή. ... Η πέρα για πέρα πετυχημένη και κυρίως κερδοφόρα του σταδιοδρομία στο εν λόγω παιχνίδι διήρκεσε 16 ολόκληρα χρόνια και του απέφερε συνολικά κέρδη που υπολογίζονται στα 2,8 εκατομμύρια ευρώ. Με αυτά τα δεδομένα θεωρείται παίκτης παγκοσμίου κλάσης, αφού το όνομά του φιγουράρει στη λίστα με τους 12 πιο κερδοφόρους παίκτες Black Jack στον κόσμο όλων των εποχών. Μετά από χρόνια επισκέψεων στα καζίνο αλλά και δικαστικές διαμάχες με αυτά από τη στιγμή που τον κήρυξαν ανεπιθύμητο, ο Τζον Τάραμας έκανε στροφή στο Poker. ... Ταυτόχρονα, είναι μέλος της επαγγελματικής ομάδας γνωστού διαδικτυακού Poker στην Ελλάδα και αποτελεί πρεσβευτής ελληνικού on – line καζίνο. ...*

Το βίντεο τελειώνει και ακολουθεί η συνέχεια της συνέντευξης που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Παρουσιάστρια: ... Η οικογένεια σας δεν είχε αντιρρήσεις σ' όλο αυτό που προσπαθούσατε εσείς να κάνετε;

Τζον Τάραμας: ... Ναι, είχε. Ο πατέρας μου προτιμούσε να είμαι στο μαγαζί που πουλούσαμε τσάντες ... και όχι να είμαι στο ΠΡΟ-ΠΟ δίπλα.

...

Παρουσιάστρια: ... Ήθελα να σας ρωτήσω, πόσα χρήματα έχετε βγάλει εσείς από το τζόγο και από το καζίνο;

Τζον Τάραμας: Περίπου αυτά που ακούστηκαν. Αλλά αυτά είναι μέσα σε 16 χρόνια.

Παρουσιάστρια: Και πόσα χάσατε;

Τζον Τάραμας: Όχι, αυτά είναι τα καθαρά κέρδη.

...

Τζον Τάραμας: Δηλαδή στα 16 χρόνια που έπαιξα επαγγελματικά, κάθε χρόνο κέρδιζα. Στην αρχή λιγότερα χρήματα, μετά το κεφάλαιο μεγάλωνε και κέρδιζα περισσότερα.

...

Παρουσιάστρια: ... Σε όλους αυτούς που παίζουν, που στοιχηματίζουν γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι από το τζόγο έχουν κλείσει σπίτια, έχουν διαλυθεί οικογένειες, γενικότερα υπάρχουν τεράστια προβλήματα. Και όλοι, μα όλοι πιστεύουν αυτό: ότι σήμερα χάνω αύριο θα κερδίσω, σήμερα χάνω αύριο θα κερδίσω. Σε όλους αυτούς εσείς τι λέτε; Γιατί φαντάζομαι ότι πολύς κόσμος έρχεται και σας μιλάει και σας ρωτάει και ζητάει τη γνώμη σας ...

Τζον Τάραμας: ... Σίγουρα δεν προτρέπω κόσμο να προσπαθήσει να γίνει επαγγελματίας. Οι πιθανότητες είναι πάρα πολύ μικρές, διότι θέλει να ασχοληθείς με αυτό ... και θα πετύχει 1 στους 100 που θα ασχοληθεί μια δεκαετία ή 5 χρόνια, δεν είναι σίγουρο ... Είναι μια όχι εύκολη δουλειά. Σίγουρα δεν την προτείνουμε.

...

Παρουσιάστρια: ... Η σχέση σας με τα χρήματα ποια είναι;

Τζον Τάραμας: Μαθηματική. Είναι ο τρόπος μέτρησης της επιτυχίας. ...

...

Τζον Τάραμας: *Ο τζόγος θέλει προσοχή! Τζόγο λέμε όταν ενώ γνωρίζεις ότι θα χάσεις, συνεχίζεις και άμα γίνει εξάρτηση είναι σίγουρα κακό. Δεν είναι κάτι που το προτείνουμε. Το να παίζεις στα καζίνο ή Poker στο internet είναι καλύτερα να γίνεται για διασκέδαση. Να περάσουμε λίγες ωραίες ώρες και ίσως να κερδίσουμε κιόλας. Το να γίνει εξάρτηση είναι σίγουρα κακό.*

Παρουσιάστρια: *Εσείς δεν είστε εξαρτημένος;*

Τζον Τάραμας: *Δεν έχω καμία σχέση με την εξάρτηση ... Αν θέλω παίζω.*

...

Παρουσιάστρια: *Νομίζω ότι πολύ εύκολα γίνεται εξάρτηση όμως αυτό ...*

Τζον Τάραμας: *Μπορεί και να γίνει ... Όλα όμως στη ζωή μπορούν να γίνουν εξάρτηση, αν δεν προσέχουμε και δεν έχουμε όρια.*

...

Παρουσιάστρια: *Αν κάποιο από τα παιδιά σας, σάς έλεγε αύριο ότι «μπαμπά αποφάσισα να ακολουθήσω το δικό σου δρόμο», τί θα του λέγατε;*

Τζον Τάραμας: *Δεν έχω πρόβλημα, τον καλύτερο δάσκαλο θα είχανε ...*

...

Παρουσιάστρια: *Επειδή δε θα ήθελα όμως έτσι να στείλουμε και λάθος μηνύματα ...*

Τζον Τάραμας: *Το είπα και πριν, ο τζόγος θέλει προσοχή!*

Παρουσιάστρια: *Πολύ μεγάλη!*

Τζον Τάραμας: *Είπα ότι δεν είναι κάτι που το προτείνω καν όσον αφορά το επαγγελματικό. Στη νεολαία θα πρότεινα να κοιτάζει το σχολείο του, τις σπουδές του, τον αθλητισμό του φυσικά. Αυτό το ζαναείπα και το ζαναλέω, είναι για διασκέδαση. Έχεις δικαίωμα να μπεις στο internet να παίζεις, να πας στο καζίνο όπως θα πήγαινε σε μια καφετέρια, στα μπουζούκια αντί να πας εκεί ...*

Παρουσιάστρια: *Φτάνει να μένει μέχρι ...*

Τζον Τάραμας: *Μέχρι εκεί.*

Παρουσιάστρια: *Σ' ένα πολύ περιορισμένο σημείο.*

Τζον Τάραμας: *Ναι. Μα γι' αυτό είναι. Για διασκέδαση.*

Με επιστολή του ημερομηνίας **3.6.2011**, η οποία επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**, ο Δικηγόρος του οργανισμού κ. Χατζηπαναγιώτου, υπέβαλε τις θέσεις του οργανισμού που εκπροσωπεί.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως εκφράστηκαν από τον Δικηγόρο του και έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τον ψηφιακό δίσκο με το εν λόγω πρόγραμμα και κρίνουμε ότι:

- Στις **15.2.2011**, μεταξύ των ωρών **12:30 – 15:15**, στα πλαίσια του προγράμματος «Για Σένα» ο οργανισμός **μετέδωσε συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση** ιστοσελίδας διαδικτυακού Poker και συγκεκριμένα της ιστοσελίδας Poker.gr, κατά παράβαση του άρθρου **30Ε(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα)
- Στις **15.2.2011**, μεταξύ των ωρών **12:30 – 15:15**, ο οργανισμός **παρουσίασε εντός της οικογενειακής ζώνης** και με σήμανση **(Κ)** το πρόγραμμα «Για Σένα» το οποίο **δε στάθμιζε την αρνητική επιρροή του στους ανήλικους**, κατά παράβαση του κανονισμού **32(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς του Δικηγόρου του οργανισμού ότι:

- στα πλαίσια της εκπομπής η οποία ήταν ζωντανή, έγινε αναφορά από τον καλεσμένο και όχι από την παρουσιάστρια της ιστοσελίδας Poker.gr και όπως διαπιστώνεται η συγκεκριμένη αναφορά δεν ήταν παρατεταμένη,*
- δε δόθηκε σ' αυτή καμία βαρύτητα αφού δεν αποτελούσε την ουσία της συζήτησης,*
- δεν μπορεί να ισχυριστεί κάποιος ότι εξετάζοντας την όλη εκπομπή όπως αυτή προβλήθηκε και όχι αποσπασματικά, κατ' ουδένα λόγο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συγκαλυμμένη διαφήμιση,*

- iv) *σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατό να συνάγει ο οποιοσδήποτε τηλεθεατής που είδε την εκπομπή, ότι ο σταθμός ήθελε είτε άμεσα, είτε έμμεσα να διαφημίσει το αντικείμενο με το οποίο περί ου ο λόγος,*
- v) *η αναφορά στην ιστοσελίδα Poker.gr, έγινε περιθωριακά και εν τη ρύμη του λόγου από τον φιλοξενούμενο, κατά την προβολή της εκπομπής και όχι για να της γίνει διαφήμιση,*
- vi) *θα ήταν συνεπώς εξαιρετικά ακραία η αντίθετη τοποθέτηση, δηλαδή ότι η προβληθείσα εκπομπή αποτελούσε καθ' οιονδήποτε τρόπο συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική διαφήμιση,*

η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα ακόλουθα:

Δεδομένου ότι ο καλεσμένος μπορούσε να αναφέρει την ενασχόληση του με το διαδικτυακό Poker παραλείποντας οποιαδήποτε αναφορά στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα αφού και η πλοκή της συζήτησης δεν το απαιτούσε και λόγω του ότι έγιναν επανειλημμένες αναφορές στη ιστοσελίδα Poker.gr από τον καλεσμένο και η παρουσιάστρια δεν του ζήτησε σε κανένα σημείο του προγράμματος να μην προβαίνει σε παρόμοιες αναφορές που πιθανόν αντιβαίνουν των απαγορεύσεων της σχετικής νομοθεσίας, δεν αποδεχόμαστε τον ισχυρισμό του δικηγόρου του οργανισμού περί «εξαιρετικά ακραίας τοποθέτησης» στο θέμα πιθανής μετάδοσης από το εν λόγω πρόγραμμα «συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση».

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς του Δικηγόρου του οργανισμού ότι:

- i) *σε καμία περίπτωση δεν υπήρξε στόχος να δοθεί έμμεσα ή άμεσα η όποια υπόσταση ή ενθάρρυνση σε τυχερά παιχνίδια,*
- ii) *συνεχώς γίνονταν αναφορές καθώς και διευκρινιστικά σχόλια, για τις αρνητικές επιπτώσεις του τζόγου, τόσο από την παρουσιάστρια, όσο και από τον ίδιο τον καλεσμένο,*
- iii) *οι αναφορές: Ξέρετε πολύ καλά ότι από το τζόγο έχουν κλείσει σπίτια, έχουν διαλυθεί οικογένειες, γενικότερα υπάρχουν τεράστια προβλήματα / Σίγουρα δεν*

προτρέπω τον κόσμο να γίνει επαγγελματίας / Ο τζόγος θέλει προσοχή / Το να γίνει εξάρτηση είναι σίγουρα κακό / Νομίζω ότι πολύ εύκολα γίνεται εξάρτηση όμως αυτό / Επειδή δε θα ήθελα όμως έτσι να στείλουμε και λάθος μηνύματα ... - Το είπα και πριν, ο τζόγος θέλει προσοχή – Πολύ μεγάλη / Στη νεολαία θα πρότεινα να κοιτάζει το σχολείο του, τις σπουδές του, τον αθλητισμό του φυσικά. Αυτό το είπα και το ξαναλέω, είναι για διασκέδαση κάθε άλλο παρά στοιχειοθετούν προτροπή - όχι μόνο προς τους ανήλικους αλλά και προς του ενήλικους - προς το τζόγο, ο οποίος τις περισσότερες φορές μπορεί να αποδειχτεί κοινωνικά ακραία καταστροφικός. Γι' αυτό και η παρουσιάστρια υπενθύμιζε διαρκώς για τους κινδύνους από την ανεξέλεγκτη και χωρίς όρια εμπλοκή των πολιτών στα τυχερά παιχνίδια,

- iv) η συνομιλία μεταξύ της παρουσιάστριας και του φιλοξενούμενού της, δίδει το μήνυμα, σαφώς, ότι ο τζόγος αποτελεί καταστροφικό εθισμό για τον άνθρωπο και ιδιαίτερα για τους νέους και προτρέπονται οι τηλεθεατές να τον αποφεύγουν. Η προτροπή και / ή αναφορά αυτή έγινε επανειλημμένα για να υπενθυμίσει το τηλεοπτικό κοινό, τις βλαπτικές συνέπειες του τζόγου και ότι πρέπει να αποφεύγεται,*
- v) καμία αρνητική επιρροή δεν μπορεί να έχει η εκπομπή για τους ανήλικους, αφού καθ' όλη την διάρκεια της προβολής της γίνεται παραίνεση και παρέχονται συμβουλές στους νέους να αποφεύγουν τον τζόγο, αφού μπορεί εύκολα να καταστεί καταστροφικός εθισμός,*
- vi) η φράση του Τζον Τάραμας, όπως ακριβής εκφράστηκε και που αφορά τους νέους είναι σαφέστατη και δε χρειάζεται καμία ερμηνεία: Στην νεολαία θα πρότεινα να κοιτάζει το σχολείο του, τις σπουδές του, τον αθλητισμό του φυσικά. Αυτό το είπα και το ξαναλέω, είναι για διασκέδαση,*

η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα ακόλουθα:

Πέραν των πιο πάνω αναφορών κατά τη διάρκεια του προγράμματος, έγιναν και οι ακόλουθες αναφορές: *Ο Τζον Τάραμας, είναι ο άνθρωπος που τίναξε τη μπάγκα στον αέρα / Ο άνθρωπος που «τίναξε» τα καζίνο στον αέρα / Από το 1990 ζω αποκλειστικά με το Black Jack και τώρα με το Poker / Είναι η δουλεία μου, ναι! / Ανήκει χωρίς καμία αμφιβολία στην*

ελίτ αυτών των ταλαντούχων ανθρώπων που κατάφεραν να μετατρέψουν τη μερική απασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια σε full – time επάγγελμα / Η πέρα για πέρα πετυχημένη και κυρίως κερδοφόρα του σταδιοδρομία στο εν λόγω παιχνίδι διήρκησε 16 ολόκληρα χρόνια και του απέφερε συνολικά κέρδη που υπολογίζονται στα 2,8 εκατομμύρια ευρώ / Το όνομά του φιγουράρει στη λίστα με τους 12 πιο κερδοφόρους παίκτες Black Jack στον κόσμο όλων των εποχών / Δηλαδή στα 16 χρόνια που έπαιξα επαγγελματικά, κάθε χρόνο κέρδιζα. Στην αρχή λιγότερα χρήματα, μετά το κεφάλαιο μεγάλωνε και κέρδιζα περισσότερα / Αν κάποιος από τα παιδιά σας, σας έλεγε αύριο ότι μπαμπά αποφάσισα να ακολουθήσω το δικό σου δρόμο, τι θα του λέγατε; - Δεν έχω πρόβλημα, τον καλύτερο δάσκαλο θα είχανε ...

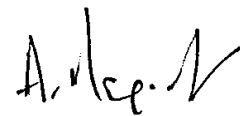
Οι πιο πάνω αναφορές αποτελούν αρνητική επιρροή στους ανήλικους, γιατί μπορούν να τους δημιουργήσουν την λανθασμένη εντύπωση ότι τα τυχερά παιχνίδια δύναται να μετεξελιχτούν από κακή συνήθεια σε επάγγελμα που αποφέρει σε αυτόν που το ασκεί πολλά κέρδη και φήμη. Περαιτέρω, κάποιες από τις διαπιστώσεις που ο κύριος Τάραμας κάνει όσον αφορά τις αρνητικές επιπτώσεις των τυχερών παιχνιδιών και του τζόγου στη ζωή όσων ασχολούνται με αυτά, αναιρούνται από άλλες αναφορές του. Παραδείγματος χάριν, σε κάποιο σημείο της συνέντευξης ο καλεσμένος αναφέρει ότι ο τζόγος δεν είναι κάτι που προτείνει στη νεολαία ως επαγγελματική σταδιοδρομία. Σε ερώτηση της παρουσιάστριας όμως, κατά πόσον ο ίδιος θα υποστήριζε την επιθυμία κάποιου παιδιού του να ασχοληθεί επαγγελματικά με τα τυχερά παιχνίδια και το τζόγο, ο ίδιος απάντησε πως δεν έχει πρόβλημα. Επίσης, ενώ ο καλεσμένος ασχολείται επαγγελματικά με τα τυχερά παιχνίδια εδώ και 16 χρόνια, ο ίδιος αναφέρει ότι τα θεωρεί απλώς ένα τρόπο / μέσο διασκέδασης (*Ναι, μα γι' αυτό είναι. Για διασκέδαση.*) Οι λανθασμένες εντυπώσεις που τυχόν δημιουργούνται από τις αναφορές που γίνονται στα πλαίσια του εν λόγω προγράμματος, σε συνδυασμό με τις αρνητικές επιπτώσεις που ο καλεσμένος ναι μεν αναφέρει, αλλά αναιρεί με κάποια από τα μετέπειτα λεχθέντα του και ο ίδιος δείχνει να μην εφαρμόζει στην πράξη αλλά να υποστηρίζει μόνο στη θεωρία, υποδεικνύουν ότι ουσιαστικά δε σταθμίστηκαν οι αρνητικές επιρροές που το πρόγραμμα πιθανόν να είχε στους ανήλικους γεγονός που δε συνάδει με τις πρόνοιες του κανονισμού 32(1).

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **30Ε(α)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του κανονισμού **32(1)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ.15/2011 (2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 19 Οκτωβρίου, 2011

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **8 Ιουνίου 2011**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **30Ε(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του κανονισμού **32(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το άρθρο 30Ε(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) αναφέρει τα εξής: ***Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων διασφαλίζουν ότι οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις που μεταδίδουν συμμορφώνονται προς τις προϋποθέσεις και / ή τους περιορισμούς που αναφέρονται πιο κάτω:***

οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις

Ο κανονισμός 32(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) αναφέρει τα εξής: *Η προαγγελία και παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκεί στους ανήλικους, αν προβληθεί εντός οικογενειακής ζώνης.*

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να τοποθετηθεί γραπτώς και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να τοποθετηθεί γραπτώς και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **8.8.2011** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του προς την Αρχή ημερομηνίας **9.8.2011**, ζήτησε όπως του δοθεί παράταση μέχρι τις 31.8.2011 για κατάθεση των θέσεων του. Η Αρχή, με επιστολή της ημερομηνίας **10.8.2011**, ενέκρινε το αίτημα του οργανισμού για παραχώρηση παράτασης μέχρι τις 31.8.2011.

Με επιστολή του ημερομηνίας **24.8.2011**, ο Δικηγόρος του οργανισμού κ. Άριστ. Χατζηπαναγιώτου, υπέβαλε γραπτώς προς την Αρχή τις απόψεις του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Στην υπό αναφορά επιστολή, επισυνάπτεται η επιστολή του οργανισμού, ημερομηνίας 3.6.2011, με μία προσθήκη που, σύμφωνα με το Δικηγόρο του

οργανισμού, την ολοκληρώνει. Αντίγραφα των επιστολών επισυνάπτονται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'.**

Όσον αφορά στις θέσεις του οργανισμού που αναφέρουν ότι:

... το περιεχόμενο της επιστολής μας ημερομ. 3.6.2011, που βρίσκεται ενώπιον της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και το οποίο εκφράζει τη θέση των πελατών μας, είναι αρκούντως ικανοποιητικό και δίνει τις απαντήσεις σε όλα τα σημεία της υπό εξέταση υπόθεσης και περιέχει επίσης, κατά την άποψή μας, όλα εκείνα τα ελαφρυντικά στοιχεία που δικαιολογούν την από μέρους της Αρχής επιεική αντιμετώπιση κατά την τελική της απόφαση.

η Αρχή παρατηρεί ότι η συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση επιδρά στον τηλεθεατή με τρόπο που ο ίδιος να μην έχει επίγνωση ότι πρόκειται για διαφήμιση, με αποτέλεσμα, όταν πρόκειται για προτροπή προς τυχερά παιχνίδια, να είναι πολύ πιο επικίνδυνη.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού που αναφέρει ότι *ο σταθμός ... ουδέν οικονομικό όφελος είχε με την αναφορά του προσκεκλημένου της εκπομπής κ. Τζον Τάραμας στη ... συγκεκριμένη ιστοσελίδα.*

η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Το άρθρο 2 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) αναφέρει τα εξής:

«συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση» σημαίνει την προφορική ή οπτική παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός παρόχου υπηρεσιών, εφόσον η παρουσίαση αυτή γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Παρουσίαση αυτού του είδους θεωρείται ότι γίνεται σκόπιμα ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος·

Θέση της Αρχής είναι ότι, με βάση το πιο πάνω άρθρο, η προβολή συγκαλυμμένης οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης αποδεικνύεται εφόσον αποδειχθούν τα δύο ουσιαστικά συστατικά στοιχεία της, τα οποία είναι:

A. το σκόπιμο της παρουσίασης,

B. ο διαφημιστικός σκοπός της παρουσίασης.

Η ύπαρξη των πιο πάνω προϋποθέσεων κρίνεται από τα γεγονότα της εκάστοτε υπόθεσης. Από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης αποδεικνύεται και συνάγεται ότι, οι επανειλημμένες αναφορές στην ιστοσελίδα Poker.gr, έγιναν σκόπιμα και με διαφημιστικό σκοπό.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) «Παρουσίαση αυτού του είδους θεωρείται ότι γίνεται σκόπιμα ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος». Από το λεκτικό του υπό αναφορά άρθρου συνάγεται ότι η ύπαρξη πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ύπαρξη συγκαλυμμένης οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης. Δεν απαιτείται, δηλαδή, η απόδειξη πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος για να αποδειχθεί η ύπαρξη συγκαλυμμένης οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης. Η τυχόν απόδειξη πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος συνιστά τεκμήριο για την ύπαρξη συγκαλυμμένης οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης και την καθιστά αδιαμφισβήτητη, χωρίς να αποτελεί συστατικό στοιχείο της.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού που αναφέρει ότι είναι σαφές ότι, η παρουσιάστρια του προγράμματος δε στόχευε σε συγκαλυμμένη ή άλλης μορφής διαφήμιση ... Όπως σαφώς διαφαίνεται ... δε σκέφτηκε ότι ίσως θα έπρεπε να επέμβει στην αναφορά του Τζον Τάραμας σε συγκεκριμένη ιστοσελίδα. Δηλαδή δεν το έκανε σκόπιμα ...

η Αρχή δεν τον αποδέχεται και έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Τόσο από τις επανειλημμένες αναφορές του Τζον Τάραμας στην ιστοσελίδα Poker.gr όσο και από την παράλειψη της παρουσιάστριας, η οποία σημειωτέον βρίσκεται στο χώρο της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου για αρκετά χρόνια, και της παραγωγής του προγράμματος να ζητήσουν από τον καλεσμένο τους να μην προβαίνει σε αναφορές στην εν λόγω ιστοσελίδα, προκύπτει ξεκάθαρα ότι η παρουσίαση και οι αναφορές στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα έγιναν σκόπιμα, με διαφημιστικό σκοπό και με τρόπο παραπλανητικό για τους τηλεθεατές του προγράμματος.

Η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι, η συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση απαγορεύεται επειδή επενεργεί στον τηλεθεατή με τρόπο αθέμιτο, αφού τον καθιστά δέκτη μηνυμάτων οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων σε στιγμή που ο ίδιος είναι ανυποψίαστος και απροετοίμαστος για να καταβάλει συνειδητή άμυνα.

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς του Δικηγόρου του οργανισμού που αναφέρουν ότι *οι επανειλημμένες αναφορές και της τηλεπαρουσιάστριας του προγράμματος και του φιλοξενουμένου της στις ζημιογόνες επιπτώσεις που έχει ο τζόγος και ότι οι συμβουλές του Τζον Τάραμας: «Στη νεολαία θα πρότεινα να κοιτάξει το σχολείο του, τις σπουδές του, τον αθλητισμό του φυσικά», «Αυτό το είπα και το ξαναλέω, είναι για διασκέδαση» και ειδικότερα τη φράση «είναι για διασκέδαση», ο Τζον Τάραμας την επανέλαβε πολλές φορές για να δώσει το μήνυμα ότι ο τζόγος δε θα πρέπει να θεωρείται ότι είναι τρόπος οικονομικού οφέλους και τρόπος ζωής, αλλά απλά και μόνο για διασκέδαση.*

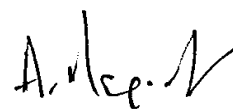
η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην Απόφασή της ημερομηνίας 8.6.2011, σελ. 10 - 11, όπου τοποθετείται επί του θέματος.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις **15.2.2011** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του άρθρου **30Ε(α)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **32(1)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας Απόφασης.

Η Αρχή επιστά την προσοχή του οργανισμού στη σοβαρότητα των παραβάσεων και στο ότι δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια σε περίπτωση που ο οργανισμός υποπέσει ξανά σε αυτές ή σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις.

(ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου